

vállalkozás Ázsiában is épít vasutakat az Eufrát völgyén. Oroszország Ázsia törzsén keresztül épít vasutat tüzzel-vassal és épít mindenfelé déltől fel a jeges tengerig. Franciaország is szövi tovább vasutai hálózatát. Ausztria alpesi tartományait és a tengert köti össze új vasutal Trieszt mellett. Bosznia, Dalmácia aspiránsai is vasutakért évdnek és küzdenek. Magyar földön is sok elfelejtett jó vidék kiált vasutakért.

Milliók és milliárdok aranyhegyei kellene az alkotás e nagy munkáihoz. De még ez sem elég.

A drágább és korlátoltabb vasut személyforgalomra jó és a kisebb térfogat mellett is értékesebb árú gyors fogalmára való, de a nyers termények és tömegárú nagy forgalmára legalkalmasabb és legolcsóbb a vízi út, az ingyenes hullámerő. Csak a vízi út veheti fel a versenyt a szárazföldön a tengeri út olcsó szállításával.

Hát most mindenféle vízi utak, csatornák tervein fő a kormányok feje és a népek törvényhozói türelmetlen szenvedélyvel sürgetik a pillanatot, mikor csatornákra milliókat és milliárdokat szavazhatnak meg.

Németország nagyszerű csatornaépítésekhez készült, e mellett minden erejével fejleszti tovább tengerészetét.

Franciaország mostanában éppen egy kerek milliárdot áldoz tengerészete gyarapítására és partvédelemre.

Ausztria 700 millióval készült csatornahálóba szöni a Dunát, az Oderát, a Moldvát, az Elbét, a Visztulát, a Dniestert és Bécs álmaiban már épül a világ közepe Floridsdorfbán és Korneuburgban a Fekete tenger, a keleti és az északi tenger közt.

Magyarország is tervez csatornákat a Vág, az Odera, a Duna és az Adria felől hőmpolygó vizek közt és ha későn nem kelünk föl. Budapest lehet a forgalom uralkodó központjává észak, kelet és dél tengerei között. Azonban sietünk kell, mert Ausztria csatornaai már is ássák a vermet a magyar közgazdaság függetlenségének, ragadozó mohosággal számítanak a mi bőrünkre és rabságunkra. Osztrák szomszédaink régen fenyegetnek már azoknak a vasutaknak kulcsaival, melyekkel minket elzárni szeretnének észak, nyugat forgalmától. Most pedig úgy tervezik csatornaik hálózatát, hogy minden út Bécsbe vezessen és Bécsből vezessen a nagyvilágba, hogy a magyar Bécshez legyen kötve, hogy a magyar termények Bécsen és az osztrák csatornákon át juthassanak forgalomba. Az az ábrándjuk osztrák szövetségeseinknek, hogy a polypnak minden esájjával bele rágódjanak Magyarország közgazdasági életébe és vértükön élődjenek még jobban mint eddig. Mindig ragadozón törli a fejét az osztrák, ha Magyarországra gondol és elvonná még a levegőt is tőlünk.

Az osztrákok számítása ilyenképen hangzik: Víz útaink kiépítését parancsolja és sürgeti az a viszony, melyben Magyarországgal vagyunk. Valamint az Arlberg-vasut Magyarországnak egészen nélkülözhetlenné lett, az osztrák csatornák is a leg-szükségesebb forgalmi útai lennének a magyar kereskedelemnek. A külön vámterület kísérlete eltűnik azonnal. Ausztria az az ország lenne Magyarországnak, mely az olcsó vizi szállítást eszközölné. Ezek a csatornák a monarchia két állama közt meg-erősíték a kapcsolatot minden időkre. Magyarország nem lenne többé arra kényeztülve, hogy forgalmát mesterségesen Fiume és Rutka felé terelje, Bécsben találva meg mindent, a mire az országnak szüksége van: pénzt, hitelt, ipari cikkeket és a legolcsóbb

szállítást a külföld piacaira. A csatornák építésével az osztrák kormány a legerősebb tromfot játszhatná ki a kiegyezési és vámtügyi tárgyalásokban Magyarországgal szemben. Osztrák technikusokra nagy föl- adatok várnának, az osztrák gyárak, osztrák munkások, osztrák kereskedők usznának a keresetben és haszonban. Ez az osztrákok álma és epedése.

Jó, ha meghalljuk a mi kipróbált szövetséges társaink szándékát és okulunk a jó példán. Siessünk csatornáinkkal.

Ha az alföld öntöző csatornai első sorban a mezőgazdaságnak és a mezei népek hoznának felvirulást az alföld nyomorgó pusztaságain, a szállító csatornák a közgazdaság minden ágát felüdíték és megtermékenyíték. A csatornák építésére fordítandó milliók megszámlálhatatlan ipari vállalatba öntenek erőt, hogy előállítsák a csatornák kellékeit, a vízi forgalom ezereféle járó műveit és eszközeit, lendületet adnának a bányászatnak, mely ös- anyagokat szolgáltatna az ipar munkáihoz; pénzé változnék hegyeink köve, fája, ezementje, vasa, szene és a kereset ezer meg ezer forrásaiból omlának a jólét a munkásnép seregeire. Fizetőképes fogyasztók emelnék a gazdálkodók terményeinek értékét és ke- lendőségét. Elénkebb és jövedelmezőbb lenne a szállító vállalatok forgalma. Mérnökök, építők, tervezők, végrehajtók, munkavezetők a pezsgő szellemi munkát a cselekvés alkotásaival koronázzák meg. Az egész nemzet munkás kedve és munkás élete magasba lendülne a jó és biztos kereset biztató erejétől. És teremtenék független, szabad, olcsó utakat termé- nyeinknek, forgalmunknak, kereskedelmünknek, köz- gazdaságunk korlátlan fejlődésének és nemzetünk fokozódó jólétének szilárd alapján felépülne nemzeti létünk igazi független hatalma és fensége.

Ki adhatja meg a nemzet munkás életének ezt a termő és teremtő erőt?

A nemzet egygyé szervezett hatalmas ereje: az állam, a kormány és törvényhozás két kezével.

A kormány elkészítheti a nagy nemzeti munka terveit, költségvetését. A törvényhozás előteremtheti az ország és a nemzet hitelével a pénzt, az eszkö- zöket, elvárhatja a nehézségeket és akadályokat, elősegítheti a vállalatok létesítését, szervezheti, munkába állíthatja az egész nemzeti munkaerőt min- den irányban, minden ponton.

Az állam, a kormány, a törvényhozás mindezt megteheti és csakis az állam teheti meg, tehát köte- lésége megtenni, mint azt megteszi Németország, Ausztria és minden haladó ország.

Sürgős életszükség, nemzeti létkérdés a nemzet szervezése és munkába állítása a nagy nemzeti mű- melőbbi megalkotására és az összes nemzeti erők felvillanyozására; mert ha erőtlen tespedésben sor- vadunk, agyongyázol a munkás népek feltartóztatatl- lan létverenyé.

Szállító csatornáink építésének, a nemzeti ipar és munka országos fellendítésének legfőképpen egy- nehézség állott útjában addig, a míg a hitelforrásai Európaszerte elapadtak. Azonban ma már újból áradnak az aranyhullámok mindenfelől és ott is fa- kadnak pénzforrások, a hol a kishitűség forrásokat nem is gyanított, el sem képzelt.

Fővárosunknak 80 millió korona helyett már 40 milliónál is többet jegyeztek csak idehaza, csak úgy kedélyesen, barátságos iverken. A bankok még meg sem szólaltak a felhívással.

Németországnak most hamarosan csak 300 millió márka kell és egy szempillantás alatt 4 mil- liárdnál több a jegyzett összeg: 4621 millió. Nem is

— Valaki eljön a pénzért. Valaki a családból való.

— Újra végig nézett rajtuk és szeme megpihent a vőlegényen.

— Talán a fiatal úr...
— A lányom vőlegénye — szólt illetlenül han- gosan a tekintetes asszony.

— Ah, annál jobb — szólt az a bizonyos a kastélyból. Csodálatos szépen mozogtak az orra cím- pái, mintha szimatolt volna.

— Hiszen a családból való. Tehát eljön, holnap délután 5 órakor?

— Öt órakor, mondta a vőlegény beteg hangon. Mintha álmalom, mintha lázban beszélt volna. Nagy zavarában szép nyakkendőjére tette a kezét.

Most már rendben volt minden, a beteg el- buszított. Kezet szórítottak vele, ki is kísérték a kapuig.

Boris ott állt a nagy kapukulcsos és nyungo- dalmas jöjészkaként kívánt neki. Utána hangos csörte- tessel és nyikorgással, a melyet csak egy ilyen ke- zetlen, lábatlan tud elkövetni, be is zárta az ajtót. Meg is próbálta. Tudta, hogy ő felül itt minden hibáért s nagyon megszívta a tekintetes asszony szavait. Micsoda fölfordulás, micsoda szerencsétlen- ség lenne abból, ha innen, éppen az esküvő előtt emelnék el valamit...

Az idegen asszony már künn volt. Megigazította a fején az illatos csipkét, összekapta suhogó, zizegő, mesélő selymeit. Ment egyenesen a kastély világos ablakai felé. Négy-öt lépésnyire már nagyot köszönt neki az alabárdos éjjeli őr, ki mostanában, túlságo- sabb éberség okáért, külön féltér palinkát kapott a tekintetes asszonytól minden reggel. Mikor pedig a hidra ért, alázatosan tértek ki útjából a cirikáló zsendarok.

Ment vigan, büszkén, bántatlanul, szabadon. Vitte magával az ellopott boldogságot.

Szabóné Nögáll Janka.

patakokban csergedezik már a pénz az államoknak, hanem tengeráradatként omlanak a milliárdok.

Nincs többé mentesség a téletlenségre. A nemzet munkát követel. Halálos tespedéséből föl kell emelni a nemzetet. Felelősség, lelkiismeret, kötele- ség azt parancsolja a kormányoknak, hogy álljon élére a nemzeti munkának. Dolgozzunk! Vasutak, csator- nák építéséhez, az ipar, a kereskedés és gazdálkodás minden munkáihoz kínálva kínálják bűvös erőket a milliárdok.

H I R E K.

— **Főispáni székfoglalás.** Pancsova és Versecz városok új főispánjának, Z á k ó Milánnak székfoglalója, a nevezett városok képviselőinek megállapodása szorint május hó 6-án illetve 7-én lesz. Z á k ó főispán május hó 5-én délután érkezik kíséretével Budapestre Ver- seczre, hol hétfőn, május 6-án tartja székfoglalóját. Verseczről még ugyanaz nap d. u. 5 órakor külön- vonattal indul városunkba, hol az ünnepélyes instal- láció május hó 7-én fog végbemenni. — Ezen megállapodások egy f. hó 9-én Budapestben tartott ér- tekezleten hozattak. Az értekezlet után Z á k ó főispán ebédet adott a Bristol-szállodában. Az ebéden részt- vettek G r o m o n Dezső honvédelmi államtitkár, S z i v á k Imre, L a t i n o v i c s Géza és Z á k ó István országgyűlési képviselők, M a t t a n o v i c h Adolf és S e e m a y e r János polgármesterek, valamint S e e m a y e r Károly dr. a szervezi szabadelvű párt elnöke és R a k e l Antal dr. mosonyi nagybirtokos.

— **Április 11.** Az 1848. évi márczius 15-ikén kivivott „szabadság, egyenlőség és testvériség“ magasztos el- veit biztosító törvények 1848. április 11-én nyertek szentesítést. Márczius 15-e a hazafias eszmék születés- napja, április 11-e a törvényes beiktatás évfordulója. A magyar törvényhozás nemzeti ünnepé tette ezen évfordulót. Városunk közönsége, de főleg a hivatalos világ a szokott módon ünnepelte csütörtökön e napot. Az állami és városi középületekre, az iskolákra ki- tűzték a nemzeti zászlót. A róm. kath. templomban délelőtt 9 órakor nagy énekes mise volt, melyen a városi és állami hatóságok és hivatalok és testületek, valamint a honvédségi, közös hadseregbeli tisztikar vett részt. Az összes iskolákban, kivéve a felsővárosi és sztarcsovai úti áll. elemi iskolákat, melyekben a gör. kel. nagyhétre való tekintettel az ünnepélyek április 18-ára halasztattak, — ünnepélyekkel ülték meg az évfordulót, melyekben a tanári és tanítói karok és az ifjúság vett részt.

— **Kinevezés.** A király R o m a n e c z Mihály ungvári kath. főgymnasiun rendes tanárt, kinek kiváló tanári és sokoldalú társadalmi tevékenysége városunk- ban még a legjobb emlékezetben van, a VIII. fizetési osztály 2-dik fokozatában, a nevezett középiskola igaz- gatójává kinevezte.

— **Magyar színészek.** B a l o g h Árpád színigaz- gató, 32 tagból álló, jól szervezett színtársulatával városunkba jő, s itt a „Trombitás“ nagyteremben kedden f. hó 16-án az előadásokat megkezdi. A tár- sulat tagjai között többen vannak, kiket a pancsovai közönség már ismer. Az előadandó s igen válogatott műsorból a következőket emlíjük fel: Czirkuszélet. Vizeadmirális. Modell. Kis alamuszi. Suhancz. Kis doktor. Madarász. Koldusdiák. Czigányvér. Haman és Eszter, operetek; Kuruczurfang. Csárda virága. Bor. Anyaföld. Amit az erdő mesél. Leszámolás. Téli. Asszony vervejó, népsziművek; Napoleon öcsém. Tartalékos férj. Mézesetek. Négy évszak, vigjátékok. Ocskai brigadéros. Adorján báró. Bánk bán. Király házassodik. Himfy dalai. stb. Tekintettel ezen válogatott műsorra s a bérletárak eléggé jutányos voltára, ki- vánatos, hogy úgy a magyar, mint német s szerb társadalmunk hazafias tagjai a jeles magyar színtár- sulatot minél melegebben pártolják, a mi hazafias kötelesség is. Mutassa meg a hazafias társadalom, hogy Pancsován nemcsak a szerb színészet tud ki- tűnő erkölcsi s anyagi eredményt felmutatni, hanem a magyar is. Résztünkről őszinte „Isten hozott“tal üdvözlöljük a városunkba érkező magyar cultura harcosait s terjesztőt, s igaz szívvvel óhajtjuk, hogy hazafias működésüket a legjobb erkölcsi s anyagi siker koronázza. — A bérletárak 12 előadásra I. kör- szék 20 kor. II. kör szék 16 korona, zárt szék 12 korona.

— **Értekezlet.** A városi tisztviselők S z a b ó János vár. főjegyző elnökléte alatt tegnap d. u. a városháza nagy termében értekezletet tartott, melynek tárgyát M a t t a n o v i c h Adolf polgármester 25 éves szolgálati jubileumának mikénti megünneplése képezte. Az értekezlet kimondotta, hogy Mattanovich polgár- mester 25 éves közszolgálatának betöltése alkalmából nagyobb szabású ovatióban fogja részesíteni. A rész- leték megállapítása végett egy szűkebb bizottságot küldöttek ki. A bizottság által előterjesztendő javaslatot a városi közgyűlésnek fogják előterjeszteni. Így hát mégis csak élénkebb lesz az általunk csendesnek jelzett jubileum.

— **Kinevezés.** A kereskedelemügyi m. kir. minster a helybeli kir. posta- és táviradhiatalnál mint kiadó- alkalmozott P e r n é Sándorka kasszonyt állami posta és táviradhi kezelőnévé nevezte ki.

— **Megjutalmazott tanácsnok.** A m. kir. földmi- velésügyi miniszter B o g d a n o v János városi gazda- sági tanácsnoknak, a mezei munkaközvetítés körüli kiváló buzgóságáért 100 korona jutalmat utalványozott.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A város törvényható- sági bizottsága április hó 18-án d. e. 9 órakor rend- kívül közgyűlést tart, melyen a főispán székfoglaló- jának napja fog bejelentetni s ez alkalomból szükséges intézkedések végleg megállapíttatni.

— **A közigazgatási bizottság** április havi ülése f. hó 22-én délután 4 órakor fog megtartatni.

Öt-hat napja lehet, hogy először látta. Meg- szomjazott, leszállt a lováról egy pusztai kút mellett és föl akarta húzni a nehéz vedret. Nem sikerült, megparagudott, szerette volna szétrúgni az egész kútat. Akkor aztán valahonnan segítségére jött ez. Igen ez. Megismerte a ruhájáról, a fekete bajszáról, főképpen a nyakkendőjéről. Erről a sajátos nyak- kendőről, melynek színe és formája arról beszélt, hogy ez a fiatal úr, ki a vidéki gazdálkodók szürke lódenjét viseli, a szíve mélyén nyugtalan nagyvilági álmodat táplál. Egyelőre még csak a nyakkendőbe szorultak ezek az álmok, de jaj neki, ha egy könnyű, dologtalan kis kéz bontogatni kezdi.

Ez volt, emlékezett rá. Vízet adott neki, aztán elváltak. Másnap, harmadnap, úgy sejtí, megint ott állt a kút környékén sápadt arczzal, remegő szájjal és vágyban égő szemekkel nézett rá. Ez is, mint minden fogékony férfi, kit sorsa az ő közelébe nozott.

Ez is. Nem törődött tovább vele, de mikor be- szédközben, úgy sejtette, hogy a Zsuzsó melegtényű szemei ezt a sápadozó arcot simogatják, figyelni kezdett. Valósággal „hegyezte“ a kis hamis piros fülét.

Közben folyt az egyezkedés, melyben a tekin- tetes asszony föltűnően szokatlan, tehetetlen engedel- mességgel vett részt. Odaigérte kedves tyukjait, odaigért volna mindent: a világot, lelke üdvösségét, csak... De ha megkérdezték volna tőle, hogy mit tesz föl erre a csak-ra, talán még sem tudott volna felelni rá. De érzett valamit. Valamit, a mi jön. Még messze van. Szemmel, füllel el nem éri, de hogy el- indul és jön, éppen olyan biztosan érezte, mint az anyamadár, ki szárnyai alá kapja a fiacskáit. Pedig a héját akkor még nem is látja senki.

Odaigért mindent és a látogatónak nem volt már több dolga. Föllélt, bucsúzni kezdett.

— Tehát megkapom.

— Holnap.

— És én akkor kifizetem.

A tekintetes asszony régi jó nevelésből tilt- kozni akart a fizetés ellen, de csak bágyadtan hajlott le a feje. Szégyenben maradt.

Tavaszi közgyűlés. A köztörvényhatósági bizottság április hó 27-én tartja az évi rendes tavaszi közgyűlését, melyre az előmunkálatok már folynak a különböző szakbizottságokban.

Basaskodó gőzhajózási társaság. A dunagőzhajózási társaság önkénykedéséről szól megint az ének. Már hozzá vagyunk ugyan szokva, hogy ez a privilegizált hajózási társaság a saját érdekében mindent a fizető közönség érdekében pedig a lehető legkevesebbet tesz, de azt mégsem tűrhetjük szó nélkül, a mit a gör. kel. nagypénteken tett. Csütörtökön délután néhány darabka papíron értesített a helybeli ügynökség egyeseket, hogy pénteken a hajó nem menetrend szerint délután 1/2 órákor, hanem csak 5 órákor indul Belgrád-Zimony felé. Történt ez pedig azért, hogy a szerb nagypénteki ajátosságra városunkba érkező belgrádi vendégek kényelmesen hazamehessenek. Semmi kifogásunk sem lehetne a dunagőzhajózási társaságnak a kirándulókkal szemben tanusított előzékenysége ellen, ha az nem a nagy közönség rovására történt volna. A jóváhagyott és közhírré tett nyári menetrend szerint a helyi hajó délután 1/2 órákor indul Belgrád-Zimony felé. Ezen menetrendnek ötlet-szerű megváltoztatására senkinek joga nincs. Az 1869. évi még most is érvényben levő „Ideiglenes hajózási rendszabályok“ 14 §-a értelmében: „A menetrend, vitelárak valamint egyéb a személy és áruszállításra vonatkozó határozmányok mindaddig míg azok érvényben vannak, különösen az előre meghatározott indulási idő, s lehetőleg utazás tartama is mindaddig, míg ezt előre nem látott és el nem hátrítható akadályok nem gátolják, szorosan megtartandók.“ Vajjon mily előre nem látható és el nem hátrítható akadályok azok, melyek miatt a helyi hajóval Zimonyba iparkodó utazó közönségnek le kellett maradnia a budapesti vonatról? Miért kellett a Zimony felé irányítandó levélpostának továbbítása, melynek viteleért bususan fizett a magyar postakincstár, szintén késedelmezést szenvednie? Hogyan meri ez a társulat az utazó közönséget, mely a déli vonatokkal Pancsovára jött, hogy innen délután 1/2 órákor hajón folytassa útját minden indok nélkül tova utazásában megakadályozni s esetleg ezeknek tetemes és pótolatlan anyagi kárt okozni? Hisszük hogy a mi türelmes hatóságaink is megsokallják már nevezett gőzhajózási társaság hallatlan önkénykedését és megtesznek minden tőlük telhetőt, hogy ezek az egészségtelen állapotoknak valahára vége szakadjon. A nagy közönség érdeke megköveteli, hogy úgy a városi tanács, mint a posta-hivatal felhívják a magyar érdekeket védő magyar kereskedelmi minister figyelmét a szabadalmazott „D. D. G.“ üzemlére.

Április 11-e az ipar- és keresk. tanoncz iskolának. Az 1848 évi törvények szentesítésének évfordulóját a ker. s ipartanoncziskolák is megünnepelték. Az ünnepély f. hó 11-én s 13-án tartották. A tanulók elénekelték a „Hymnust“ mire két tanuló szavalt. Az ünnepi beszédet Zilahy György igazgató tartotta. A tanoncziskolák az alkalommal először ülték meg ezen hazafias ünnepet, a mi főleg az iskolák tevékeny igazgatójának Zilahynak az érdeme.

Halálozás. Djorics Döme volt városi tanácsnok hosszas szenvedés után f. hó 10-én 62 éves korában meghalt. Temetése pénteken nagy részvét mellett ment végbe.

A Temesbe esett s majd belé fült hűsvét másodnapján egy illancsi szerb paraszt gazda. Az nap este 7 óra után megunva a Temesparton gyalogszerrel való sétálgatást elodott egy a parthoz kötött csónakot és belé ült, hogy a Temes és Duna egyesült hullámain egy kis tengeri utra induljon. De alig jutott néhány méternyire a parttól, kezéből kiejtette az egyetlen evezőt. Utána hajolva elvesztette az egyensúlyt és beleesett a tengernyi vízbe. Az uszni nem tudó ember segélykiáltásait meghallotta Wolf István állomásfőnök, ki is egy uszályhajó kormányosával csónakban segítségére sietett a már fuldoklónak. A víz alól halászták ki a szerencsétlent. Wolf állomásfőnök a közeli fűtőházba vitette, hol több mint egy órai dörzsölés után új életjel adott magáról. A magához tért, de teljesen elcsigázott embert — ki négy gyermek atya, — az emberbarát állomásfőnök egy jó meleg szobába fektette, hol rögtön mély álomba merült. Reggel hűlt helyét találták. Búcsúzás nélkül sietett vissza falujába az övéhez.

Bebalzsamozva. Popovics István tekintélyes kereskedő neje Miléva kedden meghalt. Miután temetése csak ma megy végbe, a család bebalzsamoztatta a hullát.

Rejtélyes gyilkosság. Hűsvét vasárnap éjjelen rejtélyes bűnténynek esett áldozatul Lepojev György felsővárosi közművesmester. Hétfőn hajnalban teljesen összeroncsolt koponyával találták a „Fortuna“ melletti árokban. Mellette egészen véres fél-tégla darabok heverték. A súlyosan sérültet a városi kórházba szállították. Kedden délután a nélkül, hogy többé magához tért volna, behalt sebeibe. Az ismeretlen tettesek után erélyesen nyomoz a rendőrség.

Polgármesterek értekezlete Szegeden. Magyarország összes polgármesterei Szegedre gyülekeznek, hogy ott, a közgyűlési teremben, Szeged polgármesterének elnöksége alatt, beható tanácskozás tárgyává tegyék a városok vitális kérdéseit s különösen, hogy egy országos jelentőségű közös akcióra szövetkezzenek a városok pénzügyi létérdekeinek teljes megőrzésére. A városok értekezletéről, a melyet Győről terveztek, értesülünk, hogy a városok tavalyi kongresszusának elnöksége örömmel hozzájárult ahhoz a tervhez, hogy a városok polgármesterei még a tavasz folyamán értekezletre összejöjjenek. Ennek alapján Zechmeister Károly győri polgármester, mint a kongresszus előkészítője kérdést intézett Szeged

város polgármesteréhez, hogy a város az értekezletre tanácskozási természetű hajlandó-e s ha igen, május 17—31-ike közt melyik nap lenne az értekezlet idejéről Szeged részéről legalkalmasabb. Pálffy Ferenc szegedi polgármester — mint értesülünk — már megtette az intézkedést az illetékes fórumok véleményének kinyerése tekintetében, úgy hogy rövid idő alatt már eldől, hol és mikor lesz a polgármesterek értekezlete.

Kőbányai sör a lövöldében. A polgári lövöldében ezentúl csak kőbányai „polgári sör“ jön kimérésre. Ez az újítás csak alkalmas arra, hogy az üdülni kívánó közönséget minél nagyobb számban vonzza oda. Ha a kényelmetlen padok is eltűnnének még a lövölde kertjéből, akkor igazán szintén nagy szíveséget tenne a lövölde vezetősége az oda járó közönségnek.

Az ideai hadgyakorlatok. Az ideai nagy hadgyakorlatoknak a részleteit is véglegesen megállapították. A hadgyakorlatok a budapesti IV-ik és a zágrábi XIII. hadtest között lesznek és ez utóbbihoz bevonják a pozsonyi V. hadtest egyes csapattezeit. A két hadtest ezredei annyi tartalékost és póttartalékost annyi jól kiképzett póttartalékost fognak behívni 20 napra, a mennyivel a századok létszámát 130 emberre lehet kiegészíteni. A behívott tartalékosok és póttartalékosok tartoznak kivétel nélkül saját csapattesteikhez bevonulni és nem teljesíthetik a fegyvergyakorlatot más ezred kötelékében. Ezen rendelkezés kiterjed a 6., 23. és 68. gyalogezredre is.

Tanítók a mentés szolgálatában. A kultusz-miniszter legutóbb kiadott körrendeletében felhívja a tanfelügyelőket, hogy a tanítókat az első segítségnyújtáshoz szükséges ismeretekben kioktassák. A tanítóképzetben a tanítási anyag megállapításánál figyelemmel kell lenni arra, hogy a tanulók ezeket ismereteket elsajátíthassák. A működő tanítók között a kultusz-miniszter tízezer példányban kiosztja Kovács Aladár dr. budapesti mentőorvosnak az első segítségnyújtásról szóló könyvét. A tanító-egyesületekben a budapesti mentőegyesület által kiküldött orvosok föllvasást fognak tartani az első segítségnyújtásról, vidéken pedig három-négy napos kurzusokban fogják a tanítókat kioktatni.

Ki a föld? Magyarországon a legnagyobb földbirtokos maga az állam, amelynek 2,816,418 kat. hold földje van, körülbelül tizedrésze a művelés alatt levő összes területnek. A magánbirtokosok között herceg Eszterházy Miklós az első, a kinek 421,053 hold birtoka van. A grófok közt leggazdagabb gróf Sshönbörn Ervin 216,021 holddal, utána jön gróf Festetich Tasziló 134,541 holddal. Az uralkodó család tagjai közül leggazdagabb Frigyes főherceg, a kinek 157,731 hold földje van, míg az uralkodó család magyarországi birtoka 96,912 holdat tesz ki. József főherceg pedig 55,930 hold. A főpapi birtokok közül pedig legnagyobb a nagyváradi római katolikus püspöké 189,933 hold, ezután következik a nagyváradi görög katolikus püspök 130,808 holddal, míg a legnagyobbak híresztelt kalocsai érseki uradalom csak 23,143 hold. A káptalanok közt a leggazdagabb az egri káptalan 91,702 hold, melynél a hercegprímás csak 100 holddal gazdagabb. Az izraeliták között a legnagyobb földbirtokos báró Schossberger Zsigmond 25,117 holddal, aztán Popper Ármin 25,000 hold földdel. A városok közül a legnagyobb birtoka Szabadka városának van 166,070 hold. Ebből 110,181 hold a szántóföld. Debreczen városának van 99,618 hold földje. Ezután következik Szeged 72,427 holddal. A magyarországi birtokok nagyság szerint kö-

vetkezőleg oszlanak meg: 50 ezer holdtól lefelé 30,000 holdig 31-nek, 30,000 holdtól 20,000 holdig 54-nek, 20,000 holdtól 10,000 holdig 151-nek, 10,000 holdnál többje van 46 tulajdonosnak, 10,000 holdtól 1000 holdig 1655-nek, 1000 holdtól 755 holdig 981 földbirtokosnak van.

Általános elismerik úgy nálunk, mint külföldön, hogy a Mauthner-féle gazdasági és kerti magvak gyakran háromszor annyi termést adnak, mint sok másféle magvak. Különösen impregnált csillagjegyű répamagjai ritkítják párnjukat és össze nem tévesztendők más utánzótt hasonló védjegyű, de nem impregnált répamagokkal. A Mauthner-féle magok tehát felülmúlhatatlanok és gazdáink csak helyesen eszeleksenek, ha magszükségletüket mindig Mauthner-féle magokkal fedezik.

Védekezés a sertésvesz ellen. A földművelésügyi m. kir. miniszter rendeletet intézett az ország valamennyi törvényhatóságához, melyben a sertésvesz elleni óvintézkedések pontos betartására ad utasítást. A rendelet utalva a sertésvesz fokozatos csökkenésére kifejti, hogy a járvány tökéletes elfojtása csakis az óvintézkedések pontos betartásával érhető el. A rendelet végül utal azokra a jelentékeny előnyökre, mely a gazdaközönségre a sertésvesztés emeléséből származik, melynek egyik módja a sertésvesz megszüntetése: a fontos közgazdasági érdekre való tekintettel meghagyja a hatóságoknak, hogy a rendeletben foglalt intézkedéseket kellő gondnal fogantossák.

Koronabélyeges sörös palaczkok. Midőn a miniszter elrendelte, hogy az italmérők mindenféle italt csak koronabélyeggel ellátott üvegekben árusíthatnak, kimondotta azt is, hogy ez év július hó elsejétől kezdve a sör is koronás bélyeggel ellátott üvegekben árusítható. A miniszter a héten leiratot intézett a megyéhez, melyben akként módosítja rendeletét, hogy az nem ez év július havában lép életbe, hanem azon oknál fogva, hogy a meglevő sörös palaczkoknak a forgalomból való kivonása sok időt vesz igénybe, ez idő szerint az üvegyárak még nem állították elő a szükségesnek megfelelő koronabélyeggel ellátott sörös palaczkokat, így rendeletét csak az 1903. évi január elsejével fogja csak életbe léptetni.

Hirdetések.

Chief-Office 48. Brixton-Road London SW.

Valódi Zagoriai mellszirup.

Kellemesen bevehető szer felnőttek és gyermekek számára, görcsös, fullasztó és számkökögés, tüdőhurut, elnyálkásodás és minden mellbaj ellen. Elősegíti a nyálka kiválaszt. Egy üveget 3 korona 30 fillér előleges beküldése után azonnal küld.

Thierry A. gyógyszerész balsam-gyára
Pregradaban, Rohitsch - Sauerbrunn mellett.

Ügyeljünk az üveglezáró kapszlikra bepreselt Thierry A. védangyal-gyógyszerháza czégre.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplő-gép-készletek
továbbá járgány-cséplőgépek, löher-cséplők, tisztító posták, konkolyozók, kaszálok és aratógépek, szennegőtűk, baronok

„Columbia-Drill“
legjobb sorvetőgépek, szeeskovágók, répvágók, kukoricza-morzsolók, daráló, őrő-malmok, egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Készleten áll a legújabb kúvára ingver és bormentor küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplő-gépgyára.

Ezen **„IDEAL“** szivarkapapir teljes **100 lapocskát** tartalmaz. Tehát a te jó 2 krajczárodért ne fogadj el oly papirt, mely nem tartalmaz 100 lapot és hitványabb.

Fernolendi

Cipőkenőcs, a legjobb fénymáz a világon, gyorsan koromfekete színt ad és a bőrt tartóssá teszi. Alapított 1832. Mindenütt kapható. Gyári raktár: Wien, I. Schulerstrasse Nr. 21.

Pártoljuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapir

„Adria“

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Versenyez a külföld elsőrendű készítményeivel!

A párisi kiállításon az „Arany érem“-mel kitüntetve.

KÉSZÍTI:

Csász. és kir. udvari szállító

RIGLER JÓZSEF EDE

PAPIRMEŰVÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPESTEN.

Kaphatók:

Wittigschlager C., Jovanovics Testvérek, Kohn Samu stb. cégeknek.

12 vagy 20 koronáért szállítok

2 eredeti olajfestményt

igen csinos erdőrészeleteket ábrázolva, aranyozott, vagy mahagonifa keretben 30x50 cm. vagy 50x80 cm. nagyságban; a magasság, vagy szélesség irányában festve. 6 párnak egy nagyságból való vételénél külön 1 pár teljesen ingyen.

Csáki Illés

Budapest, VI., Andrassy-út 61. sz.

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziszor, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölést alkalmaztatik köszvénynek, csúszásnak és meghűléseknek.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor mindig figyeljünk a „Horgony“ védjegyre és a „Richter“ cégjelzésre.

80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt.

Nélkülözhetetlen és fölülmúlhatlan, hatásában csalhatatlan.
Világárúczikk, kivitel az összes országokba.
Chief Office 48, Brixton Road, London S. W.

A legmegbízhatóbb, legjobb s az egész világon dícsért és legkeresettebb házi-szerek

THIERRY A. Balzsamja.

Fölülmúlhatlan minden mell-, tüdő-, máj-, gyomor- és minden belső betegségeknek. Különlég a legeredményesebb

„Sebgyógyszer.“

Valódi az összes művelt államokban bejegyzett zöld apácavédjeggyel és tokzárral a cég és „allein echt“ szók nyomásával. Évi előállítás bebizonyítható 6 millió üveg. Postai bérmentes szállítással 12 kis, vagy 6 kettős üveg 4 korona. — Egy minta-üveg ismeretetés és a világ összes országaihoz levő raktárak jegyzékével 1 kor. 20 fillér. Szétküldés csak az összeg előleges beküldése mellett.

THIERRY A. Százlevelű-rózsa-kenőcs

(úgynevezett **csodakenőcs**) elérhetlen szívóerővel és gyógyhatással! Műtétet rendszeren feleslegessé teszi. Ezen csodabalsammal egy 14 éves, gyógyíthatatlannak jelentett csontszűz, legutóbb pedig egy 22 éves súlyos, rákféle betegség gyógyított meg. Hatása antiseptikus és gyors, minden nemű sebnél és gyaladásnál enyhítést, hűtést és teljes gyógyulást hoz. Gyorsan puhítólag és osztatólag hat és minden, bármily mélyen behatolt minden nemű ideggyulladás megbabadít. Egy tégely a pénz előleges beküldése után bérmentve 1 kor. 80 fillér. Nagyobb rendeléseknél olcsóbb. — Evi kimutatható készítés 100.000 tégely.

Mindkét szerrel egy egész irattár köszönet fekszik eredetiben a világ összes országaihoz tekintés végett. — Kerüljön mindenkit bármely utánzatot és vigyázzon a minden tégelyre bégettett czégre „Apothekes zum Schutzengel des A. Thierry“. A hol nincs raktár, ott ne tessék magát hamisítványok, vagy állítólag egyenértékű készítmények megvételére magát rábeszélni hagyni, hanem tessék egyenesen a következő czímen rendelni:

Apothekes A. Thierry's Fabrik in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
(Az osztrák állami hivatalnokok szövetségének szállítója
(Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

ASZTMA

Krónikus tüdőkatarrus, tüdővérzés, tüdővész és gyomorbajokban szenvedő betegek

olvassák el és fontolják meg ezeket a jelentéseket, melyek megtörtént gyógyulásokról szólnak. Ezek itt jelenleg csak elenyésző esékély száma a folytonosan beérkezőknek s minden megjegyzés nélkül hoztatnak nyilvánosságra, miután az a meggyőződés: hogy a szenvedő közönség önmaga is képes ezen elősorolt tények után itélni. A levél kivonatok, kis irályváltozatok leszámítva, szöszterintek. El vannak hagyva mindazon kitételek, a melyek hátul fejeznek ki, úgyszintén mellőzve a kritikák, bírálatok a megálló orvoslásokról. Az eredeti levelek megtekinthetők és kérjük szívesen minél szélesebb körben ezekről meggyőződést is szerezni. Hivatalos uton ez már meg is történt. Eltérések az igazság útjára a kísérő szívküld. avagy a gyógyításnál elért eredményre is vonatkoznak — nem engedhetők meg és szigorú büntetést vonnak maguk után. Hogy a laikusoknak tehetségünk szerint kezére járjunk s mielőtt a betegség már behálana, azt előbb is a legkisebb előjel után fölismernék, idejkorán az orvos segítségét igénybe vehessék, ezennel leírjuk a leggyakrabban előforduló

előjeleket: Köhögés, gyakori hányási inger. Kiköpés, nyálka. Szúrás a mellben és a hágtörzshez. Éjjeli izzadás, Hideg kezek és lábak. Nehéz lélekzés. A lélekzés később hallható fűtyülés és reoegő horkolás kísér. Vérköpés. Gyakran erős, rendetlen szivdobogás, összekötte erős félelemérzéssel. Gyenge érverés. Álmatlanság. Rossz emésztés.

Kur Institut Spiro-Spero (Paul Weidhaas) Dresden-Niederlössnitz, Humboldtstrasse 11.

Orvosi elismerő bizonylatok

a „Weidhaas“-féle gyógyítómódszerről.

Dr. Wolf L.-n.
Én az ön gyógyítómódszert tanulmányoztam szaki-mereteimmel és a legújabb kutatásokon alapulóknak találtam.

Dr. K. S.-n. (80 éves.)
Az ön asztmám az ön gyógykezelése folytán nagyon javult és reményem, hogy ön továbbra is orvosi tanácsával el fog látni, mert nekem ehhez van a legtöbb bizalmam.

Dr. H. M.-ben.
Egy betegemtől az ön kitért gyógyítómódszerről szerettem tudomást és nem állhatok ellent, hogy ennek közlelő leírását ne kérjem, miután érdekében van a szegény szenvedőkkel azt az ön tapasztalatai alapján megismertetni stb.

Köszönet ugyanezen orvos írja:
Én az ön gyógyászati tervzetét egészen kitértnek és egyedül biztosnak találtam; meg vagyok győződve azok előnyeiről és elismeréseimnek adok kifejezést.

Otto Fr. úr D.-ben írja: Házi orvosom Dr. B. úr nagyon ajánlta az ön gyógyítómódszert.

Lujza hercegnő W.-ben T. várban írja: Az ön gyógyítómódszert folytán asztma rohamaim teljesen elmúltak.

Gyomorbajok.

Gyomorbajban szenvedtem öt éve, mindig sovány és sápadt színl voltam. Nagyon rendetlen volt székelésem s nagy fájdalmat okoztam a gyomor tájékán; étkezés előtt és után rosszul lettem, emelgések, fűlűvés, gyomorégés és reggel kellemetlen szájszagot éreztem. Ezen bajokban kérttem az ön tanácsát és ön pontosan követve a kapott utasításokat, nemcsak a viszakapott egészséget, most ismét jól vagyok, ismét jól ízlik az evés és ivás és teljes erővel láthatok munkám után. Az ön orvosi metodusa fölött csak a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztam és fogom is az ön utasításait, a hol csak lehetnem, a legmegelőgöbben ajánlani.

Híve
Kemnit, posta Burtenbach (Bajorország).
Az aláírást hitelesíti:
Kemnit, 1900 szeptember 10.
A községi tanács, Singer : polgármester.

Singer F. H.

Himmelwitz, 1900. augusztus 30.
A valódi aláírás hitelesítve: (pecsét.) A községi előjáróság:
Kranicz.

Kopsda Fr.
Jelen levél az ön jelenléteben Spitzmüller Magdaléna nő által, a kinek nevét állását és lakását személyesen ismerem, aláíratott. Oberharmersbach, 1900. augusztus 26. (Pecsét.) Polgármesteri hivatal: Ebele J. B.

Tüdővész.

1899. augusztus 10-én vállaltam és a mellben erős fájdalmakat és szúrásokat éreztem, gyakran köhögtem, fehére nyálkát sűrű köpömet nyeltem. Végre egész bizalommal önhez fordultam, és most már a legnagyobb örömmel bizonyíthatom, hogy az ön gyógyítómódszere által két hónap alatt szenvedéseimtel meg vagyok mentve, a miért is hála köszönetem kifejezem és önt minden hasonló betegnek a legjobban ajánlani fogom.

Kosters Jenno.
Bizonyítom hitelesítve:
Georgsdorf, 1900. szeptember 3. Kerület: Benthelm grófság.
A községi előjáróság: **Nosz.**

Tüdőhurut és vérszegénység.

Husz évig folyton köhögtem, ezen-fölül szenvedtem nagyfokú vérszegénységben is, a mely ideghajomát okozta. Az utóbbi években tüdőhurutot kaptam s végre asztma fejlődött ki oly mértékben, hogy hozzám tartozom és az orvosok életemet föladták. Teljesen lesoványodtam, mert étvágyra és alvásra gondolnom sem lehetett. Heteken keresztül ágyam-tól sem hagytam. Bekövetkeztek a fűtőköp rohamok, Ordítottam, hogy még a közel házában is meghaltaták. Ha képes voltam köhögés által

magamnak megkönnyebbülést szerezni, úgy kihánytam mindjárt tele edényvel sűrű, huzódó, fehére nyálkát. A göröcs rohamok ellen alkalmaztam morium-befek-kendőzéseket, de azok sem segítettek. Végre lett minden orvosi megkísérletnek. Ezen időben olvastam a lapokban az ön eredményes megkísérlesei és bátorságot merítettem. Igaz, hogy fáradságos munkába került, végre is az ön végletes türelme és ereje által annyira vagyok, hogy minden munkámat elvégezhetem.

Nem hiszem, hogy ezen borzósító betegség, a melyből engemet kigyógyított, újra visszatérjen, miután már egy éve is elmúlt és még eddig semmi visszaesést nem tapasztaltam. — Önmagamban dicsekedni és kivánnom, hogy minden beteg önhez forduljon. Szívesen hitelesítem volna aláírásomat, azonban mindenhol, a hová fordultam, visszautasították azzal a megjegyzéssel, hogy ez magánügy.

A legbensőbb hálaczerettem ön patense
Westphal Adél Weiszbürgerstrasse 12. ud. 4. ajtó.
Berlin, 1900. augusztus 30.

Asztma, krónikus katarrus.

Sok éven át szenvedtem tüdőkatarrusban és asztmában. A köhögés sűrű fehére köpöccsel kevert engem egész éjjel napról-napra, hogy egy órát sem tudtam aludni és lábaim folyton hidegek voltak. Semmiféle gyógyszer nem használt. Amint arról értesültem, hogy az ilyen szenvedések ellen ön a legjobb eredményt érte el, szintén kegyedhez fordultam és ön végre megszűntette sok évi szenvedésemet. Most már a legkisebb köhögés sem bánt. Köszönöm önnek fáradságát és tanácsom minden asztma és mellbetegségben szenvedőnek az ön gyógyítómódszert.

Spitzmüller Magdaléna.
Oberharmersbach, 1900. augusztus 20.

Jelen levél az ön jelenléteben Spitzmüller Magdaléna nő által, a kinek nevét állását és lakását személyesen ismerem, aláíratott. Oberharmersbach, 1900. augusztus 26. (Pecsét.) Polgármesteri hivatal: Ebele J. B.

Közel hat évig szenvedtem egy borzósító betegségben, az asztmában, Nem kíméltem semmi költésért, használtam minden nékem ajánlott gyógyszert, de minden haszontalan volt. Ezután értesültem az ön gyógyítómódszerről s azonnal ennek is ajávettem magamát, a mely, hála Istennek, engemet ezen borzósító betegségtől megmentett. Miután ezről lekötelező köszönetemet fejezem ki, kötelezettségemül ismerem el önt minden szenvedőnek ajánlani.

Glushütte, 1900 szeptember 9.

Dorn Heinrich.
Jelen aláírást hitelesíti a községi előjáróság:
Dorn, polgármester.

A gyógykezelés levélileg is, minden hivatalos akadályozás nélkül is keresztül oihető.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula. Nyom. Wittigschlager C.-nél Pancsován.